

จะดับไฟได้ได้ต่อเมื่อมี

ความเป็นเอกภาพในยุทธศาสตร์

ประเวศ วะสี

(๑๖ พ.ย. ๔๕)

ไฟที่จะดับได้ต่อเมื่อมีความเป็นเอกภาพในยุทธศาสตร์ ซึ่งขณะนี้ไม่มี

ความเป็นเอกภาพหมายถึงมีความเข้าใจตรงกัน เข้าใจในยุทธศาสตร์ร่วมกัน มีการปฏิบัติตรงตามยุทธศาสตร์ของผู้ปฏิบัติทุกส่วน ประชาชนและสื่อมวลชนเข้าใจและมีการสื่อสารที่สนับสนุนยุทธศาสตร์ร่วมกัน ความเข้าใจของประชาชนนอก ๓ จังหวัดภาคใต้ มีผลกระทบต่อการแก้ปัญหาใน ๓ จังหวัดภาคใต้อย่างมาก

สภาพของเราตั้งแต่รัฐบาลทักษิณมาแล้ว มีความเข้าใจผิดและปฏิบัติ โดยขาดเอกภาพ ทำให้ดับไฟได้ไม่ได้

ยุทธศาสตร์คือใช้การเมืองนำการทหาร

การใช้การเมืองนำการทหารไม่ได้แปลว่าไม่จับ ไม่ปราบปราม หรือเข้าข้างมุสลิม ไม่เข้าข้างพุทธ แล้วก็เอะอะโวยวายไม่รู้เรื่อง ดำเนินยุทธศาสตร์ไม่ได้ ไฟได้ก็ไม่ดับ

การเมืองการนำทหาร หมายถึง

๑. ลดเงื่อนไขที่ทำให้จับอาวุธขึ้นสู้

๒. สร้างเงื่อนไขในการวางอาวุธและเข้ามาร่วมมือกันด้วยสันติวิธี

การที่นายกรัฐมนตรีกล่าวขอโทษที่ดี และการปล่อยผู้ต้องหาคriminal ใจดี เป็นการรุกทางการเมือง

กรณีการสังหารในมัสยิดกรือเะและการที่ผู้ชุมนุมที่อำเภอตากใบถูกจับใส่รถทหารและตายไปเกือบ ๘๐ คน จะเพราะเหตุใดก็ตาม หรือใครผิดใครถูกก็ตาม ได้ต่อบาดแผลทางใจแก่คนมุสลิมไปทั่วโลก มีส่วนทำให้ดับไฟได้ไม่ได้ และอาจเป็นชนวนให้ความรุนแรงลุกลามมากขึ้น

การกล่าวคำขอโทษเป็นวิธีการที่สำคัญในการรักษาแผลทางใจ รัฐบาลเยอรมนีเคยกล่าวขอโทษในกรณีพิพาทนาซีไปมาฮิว พระสันตะปาปาจอห์นพอลที่ ๒ เคยกล่าวคำขอโทษที่คริสตจักรแคธอลิกเคยไปไต่สวนลงโทษกาลิเลโอเมื่อหลายร้อยปีก่อน ประธานาธิบดีคลินตันเคยกล่าวคำขอโทษความผิดที่ประธานาธิบดีก่อนหน้านั้นเคยทำไว้ ดังนี้ เป็นต้น

การที่นายกรัฐมนตรีสุรยุทธ์กล่าวคำขอโทษและสั่งปล่อยผู้ต้องหากรณีตากใบ เป็นการ
ชนะใจคนมุสลิมทั่วโลก เป็นการรุกทางการเมืองที่ถูกต้องแล้ว และเป็นสิ่งที่ กอธ. พยายามแนะนำ
ให้นายกรัฐมนตรีทักษิณทำในการรุกทางการเมืองหลายอย่าง

เอ๊ะ! ทำแล้วทำไมยังมีการก่อความรุนแรงอีก

แล้วก็เอะอะโวยวายกันใหญ่ เช่นว่า “เนี่ยเป็นเพราะไปอ่อนข้อให้มัน มันเลยได้ใจ” นี่ก็
เป็นตัวอย่างของการขาดความเป็นเอกภาพในยุทธศาสตร์

ต้องทำความเข้าใจองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย ว่ามีหลายองค์ประกอบ
จึงจะเข้าใจว่าไม่เหมือนเปิดปิดสวิทช์ไฟที่กดปุ่มก็ติดปุ่ม หรือดับปุ่ม

องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย มีดังนี้

๑. กลุ่มที่อยู่ในต่างประเทศทางตะวันออกกลางที่ทำงานทางการเมืองระหว่างประเทศ
และหาทุนสนับสนุน

๒. กลุ่มนำทางความคิดที่อยู่ในพื้นที่ ๓ จังหวัดภาคใต้

๓. กลุ่มผู้ถืออาวุธ

๔. ประชาคมมุสลิมใน ๓ จังหวัดภาคใต้ ซึ่งไม่ใช่ผู้ก่อการร้าย แต่อาจเป็นเกราะกำบัง
ให้ผู้ก่อการร้ายแฝงตัวและหลบหนีได้

ทั้ง ๔ กลุ่มไม่ได้สัมพันธ์กันโดยการ “สั่งการ” ที่จะมีคนใดคนหนึ่งสั่งให้หยุดสั่งให้
ยิงได้ เขาเป็นอิสระต่อกัน แต่สัมพันธ์กันตามความคิดและเหตุการณ์

เมื่อรัฐบาลไทยรุกทางการเมือง ฝ่ายติดอาวุธของขบวนการก่อการร้ายอาจเกิดความกลัว
การพ่ายแพ้ทางการเมือง จึงดิ้นรนก่อความรุนแรงมากขึ้น เพื่อยั่วให้สังคมไทยเกิดอารมณ์ อันจะ
เป็นปัจจัยให้รัฐบาลต้องยุติการรุกทางการเมือง หันไปใช้กำลังเข้าปราบปราม ซึ่งจะเข้าทางเขา
เพราะการใช้กำลังเข้าปราบปรามสงครามจรยุทธ์จะทำให้พ่ายแพ้ ดังที่กำลังกองทัพอันใหญ่โตของ
สหรัฐอเมริกาพ่ายแพ้สงครามจรยุทธ์ในเวียดนาม และกำลังเพลิงพล้ำในอิรัก อันเป็นเหตุให้พรรค
รีพับลิกันแพ้เลือกตั้งกลางสมัยเมื่อ ๑ พฤศจิกายน ที่ผ่านมา

คนไทยทุกฝ่ายและสื่อมวลชนควรทำความเข้าใจในยุทธศาสตร์ ว่าการส่งกำลังใหญ่เข้า
ปราบปรามทำไมยาก แต่จะทำให้พ่ายแพ้สงคราม ในที่สุดจะสูญเสีย ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ไป
และอาจถึงการก่อการร้ายสากลเข้ามาถึงใจกลางพระนคร วุ่นวายไปหมดทั้งชาติ

**การรุกทางการเมืองและชนะใจประชาคมมุสลิม แม้มิชนะใจกลุ่มติดอาวุธจะนำไปสู่การ
ยุติสงครามในที่สุด**

ลองย้อนกลับไปดูองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย ๔ ส่วนดังกล่าวข้างบน ถ้า
องค์ประกอบที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ เชื่อว่ารัฐบาลมีความจริงใจที่จะสร้างความยุติธรรมใน ๓ จังหวัด
ชายแดนภาคใต้ และยินดีร่วมมือกับรัฐบาลในการสร้างการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นธรรม กลุ่มที่ ๓ หรือ

กลุ่มคิดอาวุธก็จะฝ่อตัวลง ซึ่งจะหมดไปหรือเหลือน้อยเต็มที ยิ่งถ้ามีการรุกรานทางการเมืองในประการที่ ๒ คือการสร้างเงื่อนไขในการวางอาวุธและมาร่วมมือกันด้วยสันติวิธี ก็จะยิ่งช่วยยุติสงคราม

รัฐบาลควรริบสร้างความเป็นเอกภาพในยุทธศาสตร์ โดยเชิญทุกฝ่ายเข้ามาร่วมปรึกษาหารือในการกำหนดยุทธศาสตร์ให้เป็นเอกภาพ และช่วยกันขับเคลื่อนยุทธศาสตร์อย่างเป็นเอกภาพ รัฐบาลควรให้ความสนใจเป็นพิเศษกับสื่อมวลชนทั้งหมด ยุทธศาสตร์การสื่อสารที่ดีจะช่วยยุติสงครามใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

ความรุนแรงใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เราไม่สามารถแก้ได้เป็นการบอกระยะเวลาอย่างเกี่ยวกับสมรรถนะของชาติ ยังมีปัญหาซับซ้อนอื่นๆ อีกมากที่สังคมไทยกำลังเผชิญ และจะเผชิญในอนาคต ความซับซ้อนใดที่เราไม่เข้าใจมัน ความซับซ้อนนั้นก็จะทำร้ายเรา สังคมไทยโดยเฉพาะนักวิชาการต้องสามารถคลี่ความซับซ้อนออกมาให้สาธารณะเข้าใจได้ เมื่อเข้าใจก็จะสามารถเผชิญกับมัน และคลี่คลายวิกฤตการณ์ได้

วิกฤตการณ์ที่สังคมไทยเผชิญอยู่เชื่อมโยงกับวิกฤตการณ์โลกที่ซับซ้อนและรุนแรง ถ้าคนไทยยังสนุกไปเรื่อยๆ คิดแต่ผลประโยชน์ของตัวเอง ทิฐิของตัวเอง ถูกรูปแบบและฐานานุรูปมากกว่าสาระและแก่นสาร เราคงไม่สามารถฝ่าความเสียหายของวิกฤตการณ์ปัจจุบัน โดยรักษาคุณภาพของตัวเองไว้ได้ อะไรที่ขาดคุณภาพก็จะเจ็บป่วย เจ็บปวด รุนแรง วุ่นวาย ล่มสลาย

คนไทยควรจะสนใจเรื่องการสร้างสมรรถนะของชาติเป็นพิเศษ เพื่อให้ชาติมีสมรรถนะในการเข้าใจ และมีทักษะในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนแห่งยุคสมัย ไม่มีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งฝ่ายเดียว ไม่ว่าจะเก่งหรือดีเพียงใด ที่จะเข้าใจความซับซ้อนได้หมด ถ้ามีนายกรัฐมนตรีที่เข้าใจ แล้วนำคนไทยหลายฝ่ายมาร่วมสร้างยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสมรรถนะของชาติก็จะเป็นการดี แต่ถ้าไม่มีคนไทยก็ไม่ควรจะตัวใครตัวมัน แต่ควรร่วมมือกันสร้างและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์พัฒนาสมรรถนะของชาติ ให้ประเทศไทยสามารถฝ่าความเสียหายต่างๆ โดยรักษาคุณภาพของตัวเองไว้ได้

การรักษาคุณภาพไว้ได้ในโลกสากล คือระเบียบวาระของชาติ
ในการนี้ต้องการพลังทางสังคม (social energy) อันมหาศาล ทั้ง

- พลังทางจิตสำนึกและวิธีคิดใหม่
- พลังแห่งการถักทอทางสังคม
- พลังแห่งวิธีการทางบวก

จิตสำนึกเล็กและวิธีคิดเก่าๆ การตัดขาดหรือแยกส่วนหรือทอนพลังทางสังคม และวิธีการทางลบ ไม่มีพลังพอในการฝ่าวิกฤตของยุคสมัยแล้ว พลังแห่งการใช้อำนาจรัฐ (พลาานุภาพ) หรือพลังแห่งอำนาจเงิน (ธนาานุภาพ) ได้พิสูจน์แล้วว่าไม่สามารถแก้วิกฤตการณ์ปัจจุบันได้ จำเป็นต้องสร้างพลังทางสังคม (สังคณานุภาพ) อันมหาศาล ที่ไม่ได้เป็นปฏิปักษ์ แต่รวมพลาานุภาพและธนาานุภาพเข้าไว้ในตัว และเคลื่อนไปบนเส้นทางมัชฌิมาปฏิปทา

ประชาธิปไตยไม่ได้มีแต่การเลือกตั้งเท่านั้น

การเลือกตั้งที่ตกเป็นเหยื่อของอำนาจเงิน ไม่ใช่ประชาธิปไตย แต่เป็นธนาธิปไตย หรือระบบเผด็จการด้วยเงิน

พลังทางสังคมอันมหาศาลบนเส้นทางมัชฌิมาปฏิปทา คือประชาธิปไตยที่แท้ เราติดอยู่ในประชาธิปไตยเทียมเสียนาน ต่อเมื่อมีประชาธิปไตยที่แท้เท่านั้น ประเทศจึงจะเกิดความสงบสันติ และก้าวหน้าโดยรักษาคุณภาพของตัวเองไว้ได้

*****